

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівська обласна універсальна
наукова бібліотека»

На допомогу плануванню

**Пам'ятні
дні
дати
свята
події
2024 року**

КАЛЕНДАР

Львів – 2023

УДК 006.95

П 72

Пам'ятні дні, дати, свята, події 2024 року [Текст] : календар / упоряд.: І. Лешнівська, Л. Працьовита; ред. Д. Дигас; наук. ред. І. Лешнівська; ЛОУНБ. – Львів, 2023. – 40 с. – (На допомогу плануванню).

Календар «Пам'ятні дні, дати, свята, події 2024 року» виходить в час російсько-української війни, тому було внесено певні зміни змістові (доповнено розділ «Офіційні державні свята») і структурні (введено розділ «Пам'ятаємо, не забудемо» про учасників російсько-української війни, вихідців з Львівщини або похованих у Львові). Інформація не є вичерпною, а подана як результат значної пошукової роботи.

Упорядники
Редактор
Науковий редактор

І. Лешнівська, Л. Працьовита
Д. Дигас
І. Лешнівська

© ЛОУНБ, 2023
© ВНІБ, 2023
© НЧ, 2023

УЧАСНИКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (2014 – 2023)

АТО, ООС (2014 – 24.02.2022)

- 30 років** тому народився **Степан ГУНЬКО** (9.01.1994, м. Броди Золочівського р-ну – †26.08.2014, під час обстрілу Луганського аеропорту), випускник Бродівського педколеджу ім. М. Шашкевича. Десантник, гранатометник 80-ї окремої аеромобільної бригади, роки служби – 2013-2014. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно) і нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (посмертно). Похований у рідному місті
- 30 років** тому народився **Михайло ІВАНІЧКО** (23.05.1994, с. Карпатське Самбірського р-ну – †16.02.2015, с. Нижнє Лозове, Донецчина), випускник Турківського професійного ліцею. Молодший сержант, стрілець 101-ї бригади охорони Генерального штабу, роки служби – 2013-2015. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 30 років** тому народився **Юрій ЛУГОВСЬКИЙ** (псевда «Пром», «Баррет») (5.06.1994, м. Червоноград – †9.03.2018, с. Водяне, Донецчина), випускник Червоноградського професійного гірничо-будівельного ліцею, змалку прислужував у храмі, активний учасник Революції Гідності у складі загонів УНСО. Сержант Національної гвардії України, снайпер-розвідник полку «Азов», у 2014 році добровольцем воював у батальйоні спецпризначення «Донбас», у 2015-му перейшов в «Азов», брав участь у боях за Іловайськ, захищав Широкине і Маріуполь, роки служби – 2012-2018. Нагороджений орденами «За мужність» III ступеня (посмертно) і «За оборону країни», медалями МВС України «Захиснику Маріуполя» і «Захисникам України», відзнакою Президента України «За участь в Антитерористичній операції», нагрудним знаком МВС України «За відзнаку в службі». Похований в селі Бендюга поблизу Червонограда. 5 травня 2022 року під час боїв на металургійному комбінаті «Азовсталь» у Маріуполі загинула мати Юрія психолог полку «Азов» Наталія Луговська
- 30 років** тому народився **Роман МАЛЕЦЬКИЙ** (26.08.1994, с. Букова Самбірського р-ну – †31.08.2014, с. Бердянське, Донецчина), солдат 703-го інженерного полку, брав участь в обороні Маріуполя. Нагороджений орденом «За мужність» (посмертно). На місці загибелі від вибухового пристрою Романа і ще п'ятьох його побратимів – самбірських саперів встановлено пам'ятний знак
- 30 років** тому народився **Іван ПОПЕЛЬ** (20.01.1994, с. Воютичі Самбірського р-ну – †17.05.2015, с. Троїцьке, Луганщина), закінчив

Самбірський технікум інформатики та економіки, навчався у Львівському національному університеті ім. І. Франка (ЛНУ ім. І. Франка). Молодший сержант МВС України, учасник боїв за Дебальцеве, роки служби – 2012-2015. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований в с. Заріччя Самбірського р-ну

- 30 років** тому народився **Іван САКАЛЬ** (псевда «Волоцюга», «Маямі») (27.06.1994, с. Завадівка Самбірського р-ну – †6.05.2019, с. Миколаївка, Донеччина), випускник Самбірського технікуму економіки та інформатики і Тернопільського національного економічного університету. Старший сержант, морський піхотинець, пройшов кілька курсів підготовки з британськими інструкторами, роки служби 2014-2019. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі. 16 жовтня 2022 року у боях з російськими окупантами загинув молодший брат Івана Михайло
- 30 років** тому народився **Володимир ЮРИЧКО** (3.04.1994, м. Самбір – †14.08.2014, с. Хрящувате, Луганщина), випускник Самбірського технікуму економіки та інформатики, студент Національного медичного університету ім. О. Богомольця, активний учасник Революції Гідності. Військовик 24-го батальйону тероборони «Айдар», медик-доброволець. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті
- 35 років** тому народився **Віталій БАХУР** (2.07.1989, с. Зозулі Золочівського р-ну – †14.06.2014, у збитому літаку над Луганським аеропортом), випускник Національної академії сухопутних військ ім. Гетьмана П. Сагайдачного. Старший лейтенант, десантник, роки служби – 2012-2014. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно), нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (посмертно), почесними нагрудними знаками «Почесний десантник» і «За відмінну службу в аеромобільних військах Сухопутних Збройних Сил України» (2011). Похований у рідному селі
- 35 років** тому народився **Дмитро ГУДЗИК** (17.10.1989, м. Белз – †20.01.2015, у боях за Донецький аеропорт), військовик, один з «кіборгів», роки служби 2014-2015. Нагороджений орденом «За мужність» III (посмертно), нагрудним знаком «За оборону Донецького аеропорту» (посмертно). Похований у Дніпрі, перепохований у с. Ванів Червоноградського р-ну
- 35 років** тому народився **Володимир ДОРОШЕНКО** (2.04.1989, м. Самбір – †31.08.2014, с. Бердянське, Донеччина), випускник Національного університету «Львівська політехніка». Солдат, водій 703-го інженерного полку, учасник оборони Маріуполя. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті

- 35 років** тому народився **Юрій ДЯКОВСЬКИЙ** (27.02.1989, м. Стрий – †квітень 2014, Донецчина), студент Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, активіст, 10 лютого приєднався до Київського осередку Правого сектора, учасник Революції Гідності, отримав поранення. 14 квітня 2014 р. під час розвідки в Донецькій обл. потрапив у полон до сепаратистів і був закатований, 28 квітня його тіло було знайдено в р. Казенний Торець поблизу Слов'янська. Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (посмертно), нагороджений медаллю «За жертвовність і любов до України» (посмертно), відзнакою ДУК «Правий сектор» «Бойовий Хрест Корпусу» (посмертно). Похований у рідному місті
- 35 років** тому народився **Тарас КАРПА** (псевдо «Пегас») (17.02.1989, с. Лужки Львівського р-ну – †30.08.2014, м. Сніжне, Донецчина), випускник Львівського військового лицю ім. Героїв Крут і Національної академії сухопутних військ ім. Гетьмана П. Сагайдачного. Капітан, спецпризначенець, роки служби 2010-2014. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно), медаллю «За особливі досягнення» II ступеня. Похований у Сніжному, перепохований у Кропивницькому
- 35 років** тому народився **Павло КОВАЛЬ** (11.07.1989, м. Стрий – †7.08.2014, с-ще Победа, Донецчина), випускник Стрийського вищого професійного училища № 8, студент Стрийського аграрного коледжу. Старший солдат 24-ї окремої механізованої бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті
- 35 років** тому народився **Дан КОЛІСНИК** (30.12.1989, м. Калиня Кам'янець-Подільського р-ну Хмельницької обл. – †26.10.2014, с. Софіївка, Луганщина), випускник Кам'янець-Подільського лицю з посиленою військово-фізичною підготовкою і Національної академії сухопутних військ ім. Гетьмана П. Сагайдачного. Капітан, командир роти 140-го окремого центру Сил спеціальних операцій, роки служби – 2010-2014. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня, орденом «За мужність» III ступеня (посмертно), відзнакою «Народний герой України» (посмертно). Похований у Червонограді
- 35 років** тому народився **Юрій КОСТІВ** (23.02.1989, с. Старичі Яворівського р-ну – †11.07.2014, с. Зеленопілля, Луганщина), випускник Техніко-економічного фахового коледжу. Молодший сержант, командир відділення технічного обслуговування 24-ї окремої механізованої бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 35 років** тому народився **Тарас МАТВІЇВ** (псевдо «Сармат») (18.02.1989, с. Вязівне Камінь-Каширського р-ну Волинської обл. – †10.07.2020, с. Троїцьке, Луганщина), випускник факультету журналістики ЛНУ ім. І. Франка, учасник Революції Гідності, член Української

Галицької партії, депутат Жидачівської районної ради, кореспондент низки телеканалів та інтернет-видань, автор книг «Мої думки. Ритмопроза» і «Мої думки. Проза». Доброволець Окремої добровольчої чоти «Карпатська Січ», лейтенант, командир взводу 24-ї окремої механізованої бригади, воював у Пісках, роки служби – 2015-2020. Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертно). Похований у Жидачеві

35 років тому народився **Петро ОРЛОВСЬКИЙ** (2.03.1989, с. Муроване Львівського р-ну – †13.02.2015, с. Дебальцеве, Донеччина), солдат, водій-оператор, роки служби – 2014-2015. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертно). Похований у рідному селі

35 років тому народився **Тарас ПАЗИН** (16.10.1989, с. Новини Яворівського р-ну – †25.08.2014, м. Іловайськ, Донеччина), випускник історичного факультету ЛНУ ім. І. Франка, вчитель у с. Новини. Молодший сержант. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня. Похований у рідному селі

35 років тому народився **Іван ПАСЕВИЧ** (псевдо «Батя») (25.11.1989, с. Залізниця Любешівського р-ну Волинської обл. – †16.08.2014, с. Красне, Луганщина), випускник Володимир-Волинського педагогічного коледжу і Національної академії сухопутних військ ім. Гетьмана П. Сагайдачного, студент Львівського інституту банківської справи. Старший лейтенант, заступник командира 3-ї роти 80-ї окремої десантно-штурмової бригади. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (помертно), нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (помертно). Похований у рідному селі

35 років тому народився **Володимир ПОПОВИЧ** (16.03.1989, с. Монастирець Стрийського р-ну – †17.08.2014, с. Кримське, Луганщина), випускник Надвірнянського коледжу Національного транспортного університету. Молодший сержант Міністерства внутрішніх справ, боєць батальйону «Львів». Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертно). Похований у рідному селі

35 років тому народився **Валентин ПРИХІД** (4.04.1989, м. Жовква – †7.08.2014, висота Савур-Могила, Донеччина), випускник Національного університету «Львівська політехніка». Старший лейтенант, командир мотострілецької роти 51-ї окремої механізованої бригади. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (помертно). Похований у с. Забужжя Червоноградського р-ну

40 років тому народився **Андрій БЛІК** (псевдо «Бук») (8.06.1984, с. Дубовиця Яворівського р-ну – †22.11.2015, с. Малинове, Луганщина), випускник Міжрегіональної академії управління персоналом і ЛНУ ім. І. Франка. Солдат, розвідник 130-го окремого розвідувального батальйону. Нагороджений медаллю «За військову службу в Україні» (помертно). Похований у рідному селі

- 40 років** тому народився **Тарас ДРАБИК** (3.09.1984, м. Самбір – †31.08.2014, смт Георгіївка, Луганщина), випускник Самбірського технікуму економіки та інформатики. Сержант 80-ї окремої аеромобільної бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно), нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (посмертно). Похований у рідному місті
- 40 років** тому народився **Іван ІСИК** (псевда «Повар», «Львів») (20.01.1984, м. Дрогобич – †14.09.2014, м. Луганськ), випускник Дрогобицького вищого професійного училища №19, учасник Революції Гідності, волонтер. Боець 24-го батальйону територіальної оборони «Айдар». Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно), нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (посмертно). Похований у рідному місті
- 40 років** тому народився **Мар'ян КОЗАК** (20.07.1984, с. Іванівці Стрийського р-ну – †2.08.2015, с. Валуйське, Луганщина), випускник Жидачівського професійно-технічного училища №81. Солдат, кулеметник механізованого батальйону 128-ї гірсько-піхотної бригади, роки служби – 2014-2015. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 40 років** тому народився **Дмитро ЛЕСЕШАК** (1.11.1984, с. Рихтичі Дрогобицького р-ну – †21.08.2014, смт Георгіївка, Луганщина), випускник Дрогобицького механічного технікуму. Солдат, старший стрілець 24-ї окремої механізованої бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 40 років** тому народився **Артур ЛІ** (17.06.1984, м. Самарканд – †16.08.2014, с. Красне, Луганщина), переїхав з Узбекистану на батьківщину матері, випускник Стрийського вищого професійного училища №8, спортсмен і тренер з єдиноборств. Сержант 80-ї окремої аеромобільної бригади, роки служби – 2002-2004 (строкова, зазнав поранення в Іраку), 2013-2014. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно), нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (посмертно), медаллю «За жертвність і любов до України». Похований у с. Ходовичі Стрийського р-ну
- 40 років** тому народився **Леонід ЛУЦИК** (28.08.1984, с. Заболоття Червоноградського р-ну – †18.12.2014, м. Лисичанськ, Луганщина), випускник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. Гжицького. Солдат, снайпер 80-ї окремої десантно-штурмової бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у Львові
- 40 років** тому народився **Андрій МАЛАШНЯК** (26.09.1984, м. Львів – †5.09.2014, с. Крута Гора, Луганщина), старший солдат, гранатометник 3-го батальйону тероборони «Воля». Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у Львові

- 40 років** тому народився **Тарас МИСИК** (10.04.1984, м. Новояворівськ – †11.08.2014, с. Зеленопілля, Луганщина), випускник Національного університету «Львівська політехніка». Старший солдат, гранатометник 24-ї окремої механізованої бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті
- 40 років** тому народився **Віктор СИГАЄВ** (9.05.1984, м. Новояворівськ – †17.01.2015, с-ще Оленівка, Донеччина), випускник Новояворівського професійно-технічного училища № 65. Прапорщик 3-го батальйону 72-ї окремої механізованої бригади, роки служби – 2002-2003 (строкова служба), 2006-2014 (за контрактом), 2014-2015. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті
- 40 років** тому народився **Володимир ШПИРКА** (23.03.1984, с. Великосілки Львівського р-ну – †11.08.2014, с. Зеленопілля, Луганщина), солдат, кулеметник 24-ї окремої механізованої бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 45 років** тому народився **Андрій АТАМАНЧУК** (псевдо «Атаман») (6.05.1979, м. Червоноград – †5.09.2014, м. Щастя, Луганщина), учасник Революції Гідності у складі Автомайдану. Солдат, боєць 2-ї роти «Захід» 24-го батальйону територіальної оборони «Айдар». Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно) і нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (посмертно). Похований у Луцьку
- 45 років** тому народився **Владислав ВЕЛИВОК** (25.04.1979, м. Миколаїв (обласний) – †26.08.2014, с-ще Хрящувате, Луганщина), випускник Одеського інституту Сухопутних військ і Київського національного університету оборони України. Підполковник, полковник (посмертно), заступник командира 24-ї окремої механізованої бригади, роки служби – 2002-2014. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно). Похований у Львові
- 45 років** тому народився **Степан ВИШНЕВСЬКИЙ** (3.06.1979, с. Черневе Яворівського р-ну – †14.06.2015, м. Сєверодонецьк, Донеччина), солдат, зенітник 24-ї окремої механізованої бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 45 років** тому народився **Тарас КОНЧЕВИЧ** (псевдо «Дантист») (28.10.1979, с-ще Щирець Львівського р-ну – †9.02.2015, с. Логвинове, Донеччина), випускник Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького. Капітан медичної служби МВС України, начальник медичної служби Національної гвардії України, роки служби 2014-2015, евакуйовував поранених з-під Дебальцевого. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у Львові

- 45 років** тому народився **Віктор ЛУЩИК** (26.03.1979, м. Львів – †11.08.2014, Зеленопілля, Луганщина), молодший сержант, гранатометник 24-ї окремої механізованої бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо). Похований у рідному місті
- 45 років** тому народився **Руслан МАЗУНОВ** (26.01.1979, с. Михайлючка Шепетівського р-ну на Хмельниччині – †24.06.2014, с. Новоселівка, Донеччина), військовик-мироотворець, майор, бортовий авіаційний технік вертолітної ланки 16-ї окремої бригади армійської авіації, роки служби – 2004-2011, 2014. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (помертньо), пам'ятним нагрудним знаком «Воїн-мироотворець». Похований у Бродях
- 45 років** тому народився **Микола МІНЬКО** (13.03.1979, с. Морозовичі Самбірського р-ну – †6.04.2015, с-ще Борівське, Луганщина), старшина, старший стрілець-снайпер 24-ї окремої механізованої бригади, роки служби – 2014-2015. Похований у рідному селі
- 45 років** тому народився **Сергій РУДЕНКО** (13.04.1979, м. Броди – †2.05.2014, с. Карпівка, Донеччина), військовик-мироотворець, майор, підполковник (помертньо) 16-ї окремої бригади армійської авіації, льотчик першого класу, роки служби – 2004-2014. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького I ступеня (помертньо), медаллю «За сумлінну службу». Похований у рідному місті
- 45 років** тому народився **Олександр САБАДА** (9.10.1979, с. Мошни, Черкаського р-ну на Черкащині – †2.05.2014, с. Карпівка, Донеччина), випускник Харківського інституту військово-повітряних сил. Військовик-мироотворець, підполковник, льотчик, перший заступник командира вертолітної ескадрильї 16-ї окремої бригади армійської авіації (м. Броди), роки служби – 2000-2014. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (помертньо). Похований у Кропивницькому
- 50 років** тому народився **Сергій БІЛОУС** (24.08.1974, с. Микове Ківерцівського р-ну на Волині – †20.08.2014, смт Георгіївка, Луганщина), солдат, десантник 24-ї окремої механізованої бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо), Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертньо). Похований у с. Скелівка Самбірського р-ну
- 50 років** тому народився **Василь БІЛЬСЬКИЙ** (23.02.1974, с. Надітичі Стрийського р-ну – †7.06.2015, с. Причетилівка, Луганщина), сержант 24-ї окремої механізованої бригади. Похований у рідному селі
- 50 років** тому народився **Олександр ДЕРЕШ** (16.08.1974, м. Львів – †22.08.2016, с-ще Врубівка, Луганщина), випускник Національного лісотехнічного університету України і ЛНУ ім. І. Франка, учасник Революції Гідності. Молодший лейтенант, командир взводу 2-го гарматного артилерійського дивізіону, роки служби – 1993-1994

- (строкова служба), 2014-2016. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (помертньо). Похований у рідному місті
- 50 років** тому народився **Ігор ДІДАЧ** (20.11.1974, м. Дрогобич – †17.01.2015, м. Київ, після поранень під м. Бахмутом, Донеччина), випускник Костопільського медичного училища, учасник Революції Гідності. Старший солдат МВС України, роки служби – 2014-2015. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо). Похований у с. Модричі Дрогобицького р-ну
- 50 років** тому народився **Василь СЛПАК** (псевдо «Міф») (20.12.1974, м. Львів – †29.06.2016, с. Луганське, Донеччина), всесвітньо відомий оперний співак, соліст Паризької національної опери, волонтер, учасник Революції Гідності, організатор фондів і численних акцій в Європі на підтримку України. Кулеметник 1-ї штурмової роти Добровольчого українського корпусу «Правий сектор» (ДУК ПС), брав участь у боях під Пісками в районі Донецького аеропорту, за Авдіївку, за с. Водяне біля Маріуполя, роки служби – 2015-2016. Нагороджений орденом «За мужність» I ступеня (помертньо), відзнаками ДУК ПС «Бойовий Хрест Корпусу» і «Почесний знак Святого Юрія» (обидва – помертньо), Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертньо). Похований у рідному місті
- 50 років** тому народився **Володимир СТАТІЙ** (псевдо «Білий») (26.10.1974, м. Львів – †25.08.2014, с. Піски, Донеччина), випускник Львівського політехнічного технікуму, учасник Революції Гідності. Військовик Добровольчого українського корпусу «Правий сектор». Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо). Похований у Львові
- 55 років** тому народився **Володимир АНДРЕШКІВ** (псевдо «Жара») (16.10.1969, с. Бортники Львівського р-ну – †18.12.2016, с. Калинівка, Донеччина), учасник Революції Гідності. Молодший сержант, командир відділення 25-го окремого мотопіхотного батальйону, роки служби – 2014-2016. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо). Похований у рідному селі
- 55 років** тому народився **Роман МОТИЧАК** (псевдо «Комуніст») (30.05.1969, с. Бережок Самбірського р-ну – †10.08.2014, м. Іловайськ, Донеччина), учасник Революції Гідності. Старший солдат, оператор групи аналізу та координації 2-го батальйону спеціального призначення Національної гвардії України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо). Похований у с. Лімна Самбірського р-ну
- 60 років** тому народився **Андрій ЮРГА** (псевдо «Давид») (15.04.1964, м. Комарно Львівського р-ну – †23.11.2014, с. Піски, Донеччина), випускник Львівського національного аграрного університету, підприємець, засновник фірми «Ю-КОМ», учасник Революції Гідності. Воїн добровольчого батальйону ОУН. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо). Похований у Львові

ПОВНОМАСШТАБНЕ ВТОРГНЕННЯ (24.02.2022)

- 20 років** тому народився **Олег ТУРЯНСЬКИЙ** (квітень 2004, м. Старий Самбір – †26.02.2022), випускник Чернігівського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою, курсант Військового інституту Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Молодший лейтенант (посмертно). Похований у рідному місті
- 25 років** тому народився **Ростислав БАЛЬЗАН** (7.06.1999, м. Новий Розділ Стрийського р-ну – †27.03.2022, смт Новотошківське, Луганщина), випускник Національної академії сухопутних військ ім. Гетьмана П. Сагайдачного. Старший лейтенант, командир взводу 17-ї окремої танкової бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті
- 25 років** тому народився **Анатолій ГАЛИЧ** (13.08.1999, м. Турка Стрийського р-ну – †21.03.2023), старший солдат, навідник-оператор. Похований у рідному місті
- 25 років** тому народився **Василь ГНАТЮК** (23.05.1999, м. Броди Золочівського р-ну – †28.02.2022, с. Макарів, Київщина), випускник Харківського національного університету повітряних сил, військовик-мироотворець, старший лейтенант 16-ї окремої бригади армійської авіації «Броди», брав участь в обороні Києва. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті
- 25 років** тому народився **Юрій ЛУЧЕЧКО** (псевдо «Юрець») (19.05.1999, м. Самбір – †9.04.2022, м. Маріуполь, Донеччина), випускник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, спортсмен. Солдат, снайпер-розвідник окремого загону спеціального призначення полку «Азов» Національної гвардії України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований побратимами в Маріуполі
- 25 років** тому народився **Мар'ян-Артур НИКОЛИШИН** (20.09.1999, с. Дуліби Стрийського р-ну – †5.04.2023), стрілець десантно-штурмової бригади. Похований у рідному селі
- 25 років** тому народився **Віталій ПАРФИНЮК** (6.08.1999, с-ще Лопатин Червоноградського р-ну – †6.03.2023, м. Бахмут, Донеччина), воїн 77-ї окремої бригади штурмових військ. Похований у Лопатині
- 25 років** тому народився **Дем'ян ШКВАРОК** (1999, с. Торгановичі Самбірського р-ну – †2023, м. Запоріжжя), воїн Національної гвардії України. Похований у рідному селі
- 30 років** тому народився **Василь ВИШИВАНИЙ** (13.02.1994, с. Дуліби Стрийського р-ну – †3.03.2022), випускник Національної академії сухопутних військ ім. Гетьмана П. Сагайдачного. Старший лейтенант, воїн 80-ї окремої десантно-штурмової бригади, роки служби – 2015-2022. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького (посмертно). Похований у рідному селі

- 30 років** тому народився **Роман ГВОЗДЕЦЬКИЙ** (1994, с. Бутини Червоноградського р-ну – †29.01.2023, Донеччина), інспектор прикордонної служби, штаб-сержант. Похований у с. Стремінь Червоноградського р-ну
- 30 років** тому народився **Павло СБИТОВ** (22.10.1994, с. Березень Львівського р-ну – †12.03.2022, м. Волноваха, Донеччина), випускник Львівського державного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою ім. Героїв Крут і Національної академії сухопутних військ ім. Гетьмана П. Сагайдачного. Майор, командир 503-го окремого батальйону морської піхоти, роки служби – 2016-2023. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня, нагрудними знаками Головнокомандувача ЗСУ II ступеня «За оборону міста Маріуполя» і «За війському доблесть і честь», відзнакою Президента України «За участь в антитерористичній операції», Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (посмертно). Похований у рідному селі
- 30 років** тому народився **Ростислав ТІТИК** (21.10.1994, м. Ходорів Стрийського р-ну – †21.03.2022, м. Попасна, Луганщина), випускник Національної академії сухопутних військ ім. Гетьмана П. Сагайдачного. Старший лейтенант, воїн 1-ї батареї 2-го механізованого батальйону, роки служби 2017-2022. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті
- 35 років** тому народився **Тарас БОБАНИЧ** (псевдо «Хаммер») (15.03.1989, м. Трускавець Дрогобицького р-ну – †8.04.2022, с. Вірнопілля, Харківщина), випускник Львівського державного університету внутрішніх справ, учасник Революції Гідності. Старший лейтенант, командир 2-го окремого батальйону добровольчого українського корпусу «Правий сектор», роки служби – 2014-2022. Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (посмертно). Похований у Львові
- 35 років** тому народився **Роман ЗАСАНСЬКИЙ** (псевдо «Лютий») (17.09.1989, с. Лівчиці Стрийського р-ну – †16.05.2022, с. Білогорівка, Луганщина), випускник Дрогобицького державного педуніверситету ім. І. Франка. Кулеметник 80-ї окремої десантно-штурмової бригади, роки служби – 2014-2022. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 35 років** тому народився **Олександр ПОЛОЖЕВИЧ** (1.03.1989, м. Новий Розділ Стрийського р-ну – †16.03.2022, м. Попасна, Луганщина), випускник Новороздільського професійного ліцею будівництва та побуту. Старший солдат, роки служби – 2019-2022. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті

- 35 років** тому народився **Роман СОБКІВ** (псевдо «Пума»), (8.04.1989, с. Малі Дідушичі Стрийського р-ну – †14.03.2022, с. Гута-Межигірська, Київщина), випускник Академії внутрішніх військ. Майор, командир бойової групи спецпризначення «Омега» Національної гвардії України, роки служби – 2007-2022. Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (посмертно). Похований у рідному селі
- 35 років** тому народився **Андрій ФИЛИПЧУК** (псевдо «Сірій») (25.09.1989, с. Хишевичі Львівського р-ну – †2.02.2023, м. Кремінна, Луганщина), випускник ЛНУ ім. І. Франка, науковець-археолог. Солдат 103-ї окремої бригади територіальної оборони. Похований у Львові
- 40 років** тому народився **Олег ПАВЛІШ** (1984, с. Великосілля Самбірського р-ну – †22.03.2022, м. Попасна, Луганщина), старший солдат 24-ї окремої механізованої бригади ім. Короля Данила. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 40 років** тому народився **Михайло РЕДЬКА** (1984, с. Щуровичі Золочівського р-ну – †вересень 2022, с-ще Ямпіль, Донеччина), водій-автомеханік 103-ї окремої бригади територіальної оборони. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 40 років** тому народився **Назар СПОДАР** (28.10.1984, м. Львів – †17.02.2023, м. Бахмут, Донеччина), випускник ЛНУ ім. І. Франка, директор страхової компанії, учасник Помаранчевої революції та Революції Гідності. Воїн 24-ї окремої механізованої бригади ім. Короля Данила. Похований у рідному місті
- 40 років** тому народився **Руслан ЯРЕМА** (1984, с. Ваньовичі Самбірського р-ну – †11.09.2022, м. Ізюм, Харківщина), воїн сил територіальної оборони. Похований у рідному селі
- 45 років** тому народився **Ярослав ДОВБУШ** (10.01.1979, с. Плугів Золочівського р-ну – †6.04.2023, м. Бахмут, Донеччина), воїн сил територіальної оборони. Похований у рідному селі
- 50 років** тому народився **Ігор ОЛЕКСЮК** (10.06.1974, с-ще Підкамінь Золочівського р-ну – †9.08.2022), військовик-миротворець, полковник 56-ї окремої мотопіхотної бригади. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня. Похований у Мукачеві
- 50 років** тому народився **Петро ПАНАС** (19.02.1974, с. Братковичі Львівського р-ну – †29.06.2022, м. Сіверськ, Донеччина), старший солдат 80-ї десантно-штурмової бригади. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня і «За мужність» II ступеня (посмертно). Похований у рідному селі
- 50 років** тому народився **Тарас ПОЛЮГА** (29.01.1974, с. Торчиновичі Самбірського р-ну – †28.10.2022, Харківщина), сержант, командир

батальйону 103-ї бригади територіальної оборони. Похований у с. Стара Ропа Самбірського р-ну

55 років тому народився **Василь НИЧВИД** (1969, м. Золочів – †25.09.2022, с-ще Ямпіль, Донецчина), капітан, в. о. заступника командира 64-го батальйону 103-ї окремої бригади територіальної оборони. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному місті

55 років тому народився **Степан САЙКО** (5.04.1969, с. Погірці Самбірського р-ну – †3.03.2023), лікар Львівського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, бойовий медик. Похований у рідному селі

55 років тому народився **Федір СМЕРЕЧАНСЬКИЙ** (псевдо «Смерека») (1969, с. Грозьово Самбірського р-ну – †10.04.2022, м. Попасна, Луганщина), учасник АТО/ООС, воїн 24-ї окремої механізованої бригади ім. Короля Данила. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Похований у рідному селі

60 років тому народився **Богдан ВАКУЛА** (28.10.1964, с. Конюшки-Королівські Самбірського р-ну – †1.02.2023), військовик. Похований у рідному селі

ГЕРОЇ НЕБЕСНОЇ СОТНІ

60 років тому народився **Андрій КОРЧАК** (18.07.1964, м. Борислав – †18.02.2014, м. Київ), будівельник, активіст Революції Гідності, убитий під час сутичок на вул. Інститутській, ймовірно, членами «Беркуту». Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (посмертно), нагороджений медаллю «За жертвність і любов до України» (посмертно). Похований у Стрию

ПАМ'ЯТНІ ДНІ, ДАТИ, СВЯТА, ПОДІЇ КРАЮ

СІЧЕНЬ

- 1 70 років тому народився **Ігор КУШПЛЕР** (1949-2012), оперний співак (баритон), професор Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, народний артист України (1999)
- 65 років тому народилася **Олександра БОНКОВСЬКА** (1959), провідна актриса Національного академічного українського драматичного театру ім. М. Заньковецької, народна артистка України (2013)
- 4 75 років тому народився **Мирослав МАРИНОВИЧ** (1949), український громадський діяч, член-засновник Української Гельсінської групи (1976), дисидент і політв'язень часів СРСР (1977-1987), засновник та голова амністійного руху в Україні (1991-1997), філософ, релігієзнавець, публіцист, проректор з питань призначення та місії Українського католицького університету (Львів)
- 5 110 років тому народився **о. Василь ПРИЙМА** (1914-2004), священник, воїн та поет УПА (працював у відділі пропаганди під псевдо «Чорногора»). Після війни проживав за кордоном. Помер у Франції, але за заповітом був похований в родинному селі Бачеві (Львівщина) у 2005 році
- 7 115 років тому народився **Степан ЩУРАТ** (1909-1990), літературознавець, доктор філологічних наук, основною темою його досліджень була творчість Івана Франка
- 9 165 років тому народився **Степан СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ** (1859-1938), філолог, історик, публіцист, педагог, посол ЗУНР у Празі, дійсний член НТШ, політичний і культурний діяч, активний член СВУ
- 10 130 років тому народилася **Ярослава МУЗИКА** (1894-1973), художниця, реставраторка, колекціонерка; працювала в різних видах і жанрах образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, репресована, громадська діячка
- 11 120 років тому народилася **сестра Йосифа (Олена ВІТЕР)** (1904-1988), релігійна діячка, монахиня-василіянка, мати-ігуменя, педагогиня, перша українка, вшанована почесним званням «Праведник народів світу» за порятунок єврейських дітей в роки Голокосту
- 12 130 років тому народився **д-р Юліян ВАССИЯН** (1894-1953), публіцист, громадсько-політичний діяч, філософ, ідеолог ОУН, член Проводу українських націоналістів під керівництвом Голови ПУН Андрія Мельника, борця за незалежність України у ХХ столітті. Народився в с. Колоденці Жовківського повіту (нині Львівський район), помер і похований у Чикаго

- 14 65 років тому народилася **Надія-Марта КОВАЛИК** (1959), прозаїк, драматург, лауреатка премій ім. П. Усенка (1987), ім. І. Котляревського (1998), ім. Б. Романицького (2004), ім. І. Вільде (2009)
- 16 165 років тому народився **Марцелій ГАРАСИМОВИЧ** (1859-1935), художник, засновник жіночої художньої студії у Львові, яка з 1891 року стала загальною школою малярства і скульптури; головний хранитель Львівської картинної галереї (1881-1922), брав участь в оформленні Львівського театру опери та балету
- 17 155 років тому народився **Іван ТРУШ** (1869-1941), живописець-імпресіоніст, майстер пейзажу і портретист, художній критик, громадський діяч
- 18 85 років тому народився **Мирослав ВАНТУХ** (1939), хореограф, генеральний директор – художній керівник Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. Вірського, директор хореографічної школи, голова Всеукраїнської хореографічної спілки, президент Міжнародного фестивалю-конкурсу дитячих колективів народного танцю, член-засновник Академії мистецтв України (1996), професор (1997), народний артист України (1977), Герой України (2004)
- 19 40 років (1984) з часу заснування літературної групи «Лугосад» у складі Івана Лучука, Назара Гончара, Романа Садловського; останній працював у ЛДОУНБ (нині КЗ ЛОР ЛОУНБ) старшим методистом
- 23 155 років тому народився **Теодозій ЛЕЖОГУБСЬКИЙ** (1869-1919), священник УГКЦ, церковний і громадський діяч, публіцист, педагог, директор гімназії василянок у Львові (1913-1919), довірений радник митрополита Андрея Шептицького, секретар, референт читалень, філій, голова просвітно-організаційної комісії товариства «Просвіта» (1906-1918), майстер проповідництва
- 23 75 років тому народився **Григорій ЧУБАЙ** (1949-1982), поет, перекладач, один з лідерів українського літературно-мистецького андеграунду 1960-1980-х років (культура, альтернативна офіційній), видавець самвидавного літературно-мистецького часопису «Скриня» (1971), батько лідера гурту «Плач Єремії» Тараса Чубая та авторки проєктів «Грицько Чубай. П'ятикнижжя» та «Колискові для Олекси» Соломії Чубай, «гетьман втраченого покоління» (за словами Ю. Винничука)
- 24 145 років тому народився **Станіслав ЛЮДКЕВИЧ** (1879-1979), композитор, музикознавець, фольклорист, педагог, редактор музичних видань, професор, організатор і директор Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка (нині – Львівська національна музична академія ім. М. Лисенка)

- 25** 145 років тому народився **Степан БАРАН** (1879-1953), доктор права, публіцист, редактор, політичний і громадський діяч, дійсний член НТШ
- 27** 80 років тому (1944) Головним командуванням УПА вперше було запроваджено систему військових відзначень вояків УПА. Проекти дизайну нагород і технологію їхнього карбування в підпільних умовах розробив член Крайової референтури пропаганди Проводу ОУН Північно-Західних українських земель відомий графік Ніл Хасевич разом з учнем «Свиридом». Відзнаки було затверджено УГВР 30 червня 1950 року
- 29** 90 років тому народився **Богдан ЗАВАДКА** (1934-2009), літературознавець, театрознавець, критик, публіцист, член НТШ, громадський діяч, учасник національно-визвольного руху. Співпрацював з ОУН-УПА, за що був засуджений до 10 років таборів. Реабілітований в 1992 році. За часів незалежності працював науковим співробітником відділу української літератури Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (Львів). Досліджував творчість Т. Шевченка, І. Франка, М. Шашкевича, О. Маковея, повстанську поезію, роль церкви у літературному процесі й суспільному житті
- 30** 125 років тому народився **Володимир ГОРБОВИЙ** (1899-1984), адвокат, державний, громадсько-політичний діяч Галичини, старшина УГА, поручник УНР, діяч УВО та ОУН, оборонець політв'язнів у судових політичних процесах як юрист, зокрема захищав Степана Бандеру на процесі за вбивство польського міністра Перацького та домігся, щоб смертний вирок останньому було замінено на довічне ув'язнення

ЛЮТИЙ

- 3** 90 років тому народився **Юрій ТАРНАВСЬКИЙ** (1934), український та американський поет, прозаїк, перекладач та лінгвіст-кібернетик, один із засновників авангардної української спілки діаспорних письменників «Нью-Йоркська група», член Спілки письменників України та американської групи письменників-новаторів, співзасновник та співредактор Українського літературного журналу в еміграції «Нові поезії» (1959-1979), доктор філософії. Пише українською та англійською мовами
- 4** **100 років тому народилася Дарія ГУСЯК** (псевда «Дарка», «Нуся») (1924-2022), зв'язкова Головнокомандувача Української повстанської армії генерала-хорунжого Романа Шухевича, учасниця українського національно-визвольного руху, громадська діячка, членкиня ОУН, кавалер ордена княгині Ольги III ступеня, член Проводу КУН (з 1995 р.), голова ГО «Всеукраїнська ліга

українських жінок», створеної у 22 областях, співзасновниця Національної ради жінок України, яку представляла на міжнародних з'їздах і конференціях. Отримала міську відзнаку від мера Львова «Орден Лева». Була похована в гробівці родини Шухевичів, перепохована поруч з Юрієм Шухевичем на полі почесних поховань Личаківського цвинтаря

- 6** 110 років тому народився **Омелян АНТОНОВИЧ** (1914-2008), доктор права, діяч ОУН, меценат, почесний громадянин Львова (2004)
- 10** 80 років тому народився **Любомир БУНЯК** (1944), інженер в галузі нафтовидобування, промисловець, політик, колишній міський голова Львова (2002-2005), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений працівник промисловості України, кандидат технічних наук
- 11** 130 років (1894) з часу створення Першого українського патріотичного спортивно-руханкового, протипожежного товариства «Сокіл» у Львові. Діяло з 1894 до 1940 року. Перший голова Василь Нагірний. Девіз: «Де сила – там воля!»
- 12** 120 років тому народився **Юрій МУШАК** (1904-1973), класичний філолог, педагог, журналіст, літературознавець, перекладач, доцент Львівського державного університету ім. І. Франка
- 14** 115 років тому народився **Ярослав МАСЛЯК** (1909-1996), письменник-гуморист, театральний, культурний та громадський діяч, член редакції журналу «Світло і тінь», член об'єднання українських письменників «Слово»; музикознавець; член ОУН, Пласту; голова СУСОП
- 110 років тому народився **Кость-Арпад БЕРЕЗОВСЬКИЙ** (псевда «Арпад», «Карий», «Карпо», «Кречет») (1914-1941), громадський діяч, член 51-го пластового куреня ім. Святослава Завойовника (Львів), член ОУН, референт пропаганди Крайової ексекютиви ОУН (04.1940-07.1940), учасник Процесу 59-ти (1941), де був ключовим звинуваченим. За «антирадянську діяльність ОУН» був засуджений до розстрілу. Вирок був виконаний, ймовірно, 14 квітня 1941 року на Левандівці (Львів). Похований на Янівському цвинтарі (Львів)
- 16** 70 років тому народився **Маркіян МАЛЬСЬКИЙ** (1954), науковець, дипломат, заслужений професор ЛНУ ім. І. Франка (2016), декан факультету міжнародних відносин (з 1992 р.); директор програми «Балтійський університет» (з 1993 р.); професор-гість Женевського центру політики безпеки (Швейцарія, 1998-2000), професор-гість в університетах Британії, Канади, Німеччини, Польщі, США, Швейцарії, Швеції (1992-2002); учасник програми для дипломатів і науковців «Дослідження миру і розв'язання конфліктів» (Швеція, з 1996 р.); редактор Вісника ЛНУ

- ім. І. Франка, серія «Міжнародні відносини» (з 1994 р.);
Надзвичайний і Повноважний Посол України в Польщі (2010-2014)
- 18** 135 років тому народився **Олександр ПОДОЛИНСЬКИЙ** (1889-1943), лікар, співзасновник шпиталю ім. Митрополита Андрея Шептицького, член Українського лікарського товариства
- 19** 135 років тому народився **Олександр БАРВІНСЬКИЙ** (1889-1957), лікар-фтизіатр, автор науково-популярних видань з медицини
- 20** **10 років з початку російсько-української війни**
- 28** 135 років тому народився **Михайло БІЛИК** (1889-1970), філолог-класик, мовознавець, літературознавець, перекладач з латини і давньогрецької мови, учений, педагог; кандидат філологічних наук (1952), доцент (1958-1965), завідувач кафедри класичної філології (1953-1958) Львівського державного університету ім. І. Франка. У свій час був класним керівником С. Бандери, М. Любачівського, О. Гасина, І. Кліма

Цього місяця виповнюється

- 450 років** (1574) з часу виходу в світ першої друкованої книги в Україні «Апостол», надрукованої друкарем Іваном Федоровим, якого у Львові звали Іваном Федоровичем
- 115 років** (1909) з часу проведення у Львові першого просвітньо-економічного конгресу «Просвіти», в якому взяли участь просвітяни Західної і Східної України

БЕРЕЗЕНЬ

- 4** 75 років тому народився **Володимир ІВАСЮК** (1949-1979), композитор, виконавець, музикант, мультиінструменталіст (грав на скрипці, фортепіано, віолончелі, гітарі), поет, один із основоположників української естрадної музики; лауреат Шевченківської премії (1994, посмертно), Герой України (2009, посмертно)
- 5** **100 років тому народився Іван ДОРОШЕНКО** (1924-1985), літературознавець, критик, письменник, перекладач; доктор філологічних наук (1968), професор Львівського державного університету ім. І. Франка (1970)
- 7** **150 років тому народився Іван РУБЧАК** (1874-1952), співак (бас), актор галицьких театрів
- 8** **150 років тому народився Юліан ЛЕВИЦЬКИЙ** (1874-1925), педагог, культурно-освітній діяч, директор жіночої гімназії сестер василіянок у Львові
- 9** 135 років тому народився **Тарас ФРАНКО** (1889-1971), письменник, педагог, син Івана Франка
- 13** 140 років тому народився **Степан ВИТВИЦЬКИЙ** (1884-1965), адвокат, секретар ЗУНР, президент УНР в екзилі, керівник

студентського товариства «Січ», член редакції газети «Діло» і журналу «Свобода» у Львові

- 14** 130 років тому народився **Теодор (Федір, Федь) ЧЕРНИК** (1894-1918), січовий стрілець, сотник, учасник Української революції 1917-1921 рр. Загинув у бою під Мотовилівкою, похований на Аскольдовій Могилі (Київ)
- 15** 175 років тому народився **Володимир ШУХЕВИЧ** (1849-1915), етнограф, педагог, публіцист, дійсний член НТШ; громадський діяч, ініціатор створення та один з керівників багатьох громадських установ у Львові – товариства «Просвіта», «Руського (українського) педагогічного товариства», товариств «Руська (українська) бесіда» (його голова у 1895-1910 рр.), «Боян» (1891), Музичного товариства ім. М. Лисенка; засновник і редактор дитячого журналу «Дзвінок» (1890-1895), автор і видавець дитячих книг і читанок, редактор газети «Учитель» (1893-1895); співробітник «Зорі», «Діла», «Руської читанки»; дід Головного командира УПА генерала-хорунжого Романа Шухевича
- 20** 85 років тому народився **Тарас МИКИТКА** (1939), диригент, професор, народний артист України (1990)
- 60 років тому народилася **Любов БЕНЕДИШИН** (1964), поетеса
- 21** 150 років тому народився **Олександр НОСАЛЕВИЧ** (1874-1959), оперний співак (бас-баритон)
- 23** 100 років тому народився **Володимир ФЛИС** (1924-1987), композитор, музикознавець, педагог, професор Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка (нині – Львівська національна музична академія ім. М. Лисенка)
- 24** 180 років тому народився **Олександр ЛЕШКОВИЧ-БАЧИНСЬКИЙ** (1844-1933), священник УГКЦ, церковний діяч, публіцист, ректор Львівської духовної семінарії (1883-1893), один зі засновників Богословського наукового товариства у Львові
- 25 років тому загинув **В'ячеслав ЧОРНОВІЛ** (1937-1999), громадсько-політичний діяч, публіцист, літературний критик, народний депутат України I-III скликань (1900-1999), ініціатор створення Української Гельсінської спілки (1988), голова НРУ (1992-1999), голова Львівської облради (1900-1992), кандидат у Президенти України (1991); діяч руху опору проти зросійщення та національної дискримінації українського народу, політичний в'язень СРСР; провідник українського національно-демократичного визвольного руху кінця 80-90-х років; кавалер ордена князя Ярослава Мудрого V ступеня, лауреат Шевченківської премії (1997), Герой України (2000, посмертно)
- 28** 80 років тому народився **Петро ДЗИНДРА** (1944), скульптор
- 29** 160 років (1864) з часу заснування галицького професійного театру товариства «Руська бесіда» («театру Стадника») у Львові

Цього місяця виповнюється

35 років тому (1989) у Львові вийшов перший номер самвидавного інформаційного вісника Товариства Лева «Поступ»

КВІТЕНЬ

- 1** 135 років (1889) з часу виходу у Львові першого українського наукового юридичного часопису «Часопись правнича». Видання стало важливим етапом для формування офіційно-ділового стилю і сучасної літературної мови
- 85 років тому народився **Іван ЮЗЮК** (1939), композитор, диригент і художній керівник Академічного симфонічного оркестру Львівської філармонії, диригент Львівського національного театру опери і балету ім. С. Крушельницької, професор Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, народний артист України (2009)
- 3** 85 років тому народився **Олег ЦИГИЛИК** (1939), співак (баритон), керівник чоловічої капели «Сурма» та капели «Трембіта», організатор і художній керівник хорової капели «Гомін», професор Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, заслужений діяч мистецтв України
- 4** 110 років тому народився **Микола ЛЕМИК** (псевдо «Сенишин») (1914-1941), політичний діяч, член ОУН з 1932 року, виконавець атентату секретаря консульства СРСР у Львові Алексея Майлова у 1933 році з метою привернення уваги світової громадськості до Голодомору в підрадянській Україні, Крайовий провідник ОУН на східних українських землях (з 1941 р.). У жовтні 1941 року був заарештований гестапо і розстріляний у Миргороді на Полтавщині
- 7** 185 років тому народився **Володимир ШАШКЕВИЧ** (1839-1885), письменник, публіцист, видавець, редактор, перекладач, педагог, освітньо-культурний і громадський діяч
- 8** **150 років** тому народився **Михайло КОССАК** (1874-1938), композитор, педагог, диригент Руського народного театру у Львові (1896-1914), музикознавець
- 10** 70 років тому народився **Ілько КОЛОДІЙ** (1954), письменник, журналіст, автор текстів пісень у співпраці з композиторами Р. Сов'яком, О. Підківкою та народним артистом України Б.-Ю. Янівським, член Національної спілки письменників України і Національної спілки журналістів України
- 14** **100 років** тому народився **Євген ГЛАДИШЕВСЬКИЙ** (1924-2012), видатний український вчений в галузі неорганічної хімії, кристалохімії, один із засновників Львівської наукової школи «Кристалохімія»; професор Львівського державного університету ім. І. Франка, декан хімічного факультету (1967), завідувач кафедри неорганічної хімії (1968-1989), проректор з наукової роботи ЛДУ (1971-1991), головний науковий співробітник науково-дослідної

частини університету (1999-2001), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1984)

15 180 років тому народився **Теофіл КОПИСТИНСЬКИЙ** (1844-1916), живописець, графік, реставратор ікон, церковних розписів, розробник методики реставрації фрески «Тайна вечеря» Леонардо да Вінчі у Мілані

20 60 років тому народився **Назар ГОНЧАР** (1964-2009), поет-перформер, співзасновник літературного гурту «ЛуГоСад», лауреат премії Бу-Ба-Бу (1989)

21 70 років тому народилася **Ольга ЯВОРСЬКА** (1954), письменниця, педагог; лауреатка літературної премії ім. І. Франка (2005), Всеукраїнських літературних премій ім. І. Вільде (2008) та ім. Л. Мартовича (2014), обласної літературної премії ім. Б. Лепкого (2014); переможниця кількох літературно-краєзнавчих конкурсів ім. М. Утриска (2001, 2002, 2003); лауреатка конкурсу «Коронація слова – 2014» (спеціальна відзнака в номінації «романи»); дипломантка (II місце) Всеукраїнського літературного конкурсу рукописів прози на кращу книжку року «Крилатий Лев» (2017); член Національної спілки письменників України (1997) та Всеукраїнського об'єднання «Письменники Бойківщини» (2003). Її ім'я вписане в почесну книгу-альманах «Золотий фонд Батьківщини»

24 160 років тому народилася **Ольга ФРАНКО** (1864-1941), громадська діячка, видавець, дружина Івана Франка

28 65 років тому народилася **Любов ПРОЦЬ** (1959), поетеса, педагог, лауреатка премій ім. В. Симоненка (1990), «Благовіст» (2004)

29 110 років тому народився **Микола МАКСИМОВИЧ** (1914-1981), професор, ректор, завідувач кафедри теоретичної та загальної електротехніки Львівського державного університету ім. І. Франка

30 **150 років тому народилася Ольга БАЧИНСЬКА (1874-1955)**, громадська діячка, педагог, співзасновниця товариства «Українська захоронка», голова Товариства вакаційних осель у Львові (з 1901 р.), засновниця Марійських дружин, секретар жіночої кооперативи «Труд», донька Олександра Барвінського

Цього місяця виповнюється

150 років (1874) з часу виходу у Львові журналу «Друг» – літературно-публіцистичного і наукового двотижневика, органу студентського «Академічного кружка»

ТРАВЕНЬ

1 85 років тому народився **Іван ГАМКАЛО** (1939), диригент, музикознавець, професор, член-кореспондент Академії мистецтв України, народний артист України

- 3 120 років тому народилася **Ірина ГУРГУЛА** (1904-1967), мистецтвознавиця, музейниця, дослідниця народного мистецтва
- 5 120 років тому народився **Богдан-Юрій КРАВЦІВ** (псевдо «Галайда», «Граф», «Остап», «Самотній олень», «Шевчик») (1904-1975), поет, перекладач, редактор, критик; дійсний член НТШ, УВАН, редколегії Енциклопедії українознавства, головний редактор журналу «Сучасність», автор праць зі сучасної української літератури, бібліографії староукраїнської міфології; активний діяч УВО, Союзу української націоналістичної молоді, перший крайовий провідник ОУН на західноукраїнських землях (1929)
- 6 160 років тому народився **Кирило ТРИЛЬОВСЬКИЙ** (1864-1941), громадсько-політичний та культурно-освітній діяч, адвокат, доктор права, основоположник і один зі засновників Української радикальної партії та Селянсько-радикальної партії Східної Галичини, депутат віденського парламенту, посол Галицького сейму, публіцист, видавець, засновник товариства «Січ» і січового руху в Галичині; член Української національної ради в часи ЗУНР, Головної Української ради та Загальної Української ради під час Першої світової війни
- 25 років тому (1999) у Львові відкрито Музей вишиваних ікон та образів отця-доктора Дмитра Блажейовського
- 7 35 років (1989) з часу проведення установчої конференції Львівської крайової організації Народного руху України за перебудову, яка відбулася в приміщенні Будинку архітектора у Львові (Порохова вежа) і стала завершальним етапом десятимісячного періоду творення масової національно-демократичної організації, започаткованої у Львові у червні-липні 1988 року
- 8 30 років тому (1994) у Львові (у сквері між вулицями Лисенка і Просвіти) було встановлено пам'ятник на честь 125-річчя товариства «Просвіта» (робота Василя Ярича). Він є першим в Україні монументом на честь товариства
- 13 **100 років тому народилася Марія ХОРОСНИЦЬКА (ДЗЬОБА) (1924-2006)**, поетеса, членкиня Національної спілки письменників України
- 14-15 25 років тому (1999) у Львові відбувся саміт президентів країн Центральної та Східної Європи, який став важливим кроком України на шляху до інтеграції в європейські структури
- 18 90 років тому народився **Олег КУПЧИНСЬКИЙ** (1934), вчений, кандидат філологічних наук, доктор історичних наук, педагог, археограф, голова НТШ в Україні, відповідальний редактор «Вісника НТШ» та «Записок НТШ», член Української вільної

академії наук, почесний член Українського геральдичного товариства

- 21** 135 років тому народився **Мирон ЗАРИЦЬКИЙ** (1889-1961), фундатор української математичної школи, автор наукових праць з теорії множин, математичної логіки, статистики, професор Львівського та Ужгородського університетів, дійсний член НТШ, батько Катерини Зарицької
- 55 років тому народився **Георгій ГОНГАДЗЕ** (1969-2000), журналіст, кінорежисер, перекладач, засновник і перший головний редактор інтернет-газети «Українська правда», активний громадсько-політичний діяч, Герой України (2005, посмертно)
- 24** 110 років тому народився **Василь ОХРИМОВИЧ** (1914-1954), військовий і політичний діяч, крайовий провідник ОУН на західноукраїнських землях (з вересня 1943 р.), член УГВР, ЗП УГВР, ЗЧ ОУН, майор-політвиховник УПА, лицар Золотого Хреста Бойової Заслуги 2-го класу
- 25** 35 років (1989) з часу створення у Львові Студентського братства – молодіжної громадської організації України
- 27** 95 років тому народився **Роман ІВАНИЧУК** (1929-2016), письменник-романіст, публіцист, громадський та культурний діяч, очільник львівської філії Товариства рідної мови (1988), один з організаторів Народного руху України; народний депутат УРСР, України (1990-1994), брав участь у підготовці і проголошенні Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 року і Акту про незалежність України 24 серпня 1991 року; лауреат Шевченківської премії (1985), премії ім. І. Мазепи (1999), літературної премії ім. А. Головка (1979), заслужений працівник культури України, Герой України (2009)
- 31** 130 років (1894) з часу введення в експлуатацію у Львові першої лінії електричного трамваю, шлях якого пролягав від залізничного вокзалу до виставкової площі у Стрийському парку. Трамвай курсував через нинішні вулиці Чернівецьку, Бандери, Коперника, Дорошенка, проспект Свободи, вулиці Князя Романа та Івана Франка

Цього місяця виповнюється

- 70 років** (1954) з часу передислокації з Києва до Львова пожежно-технічного училища МВС (нині – Львівський державний університет безпеки життєдіяльності)

ЧЕРВЕНЬ

- 7** 100 років тому народилася **Уляна ЄДЛІНСЬКА** (1924-2016), мовознавиця, кандидат філологічних наук, дійсний член НТШ
- 8** 100 років тому народився **Петро ЛАГОДЮК** (1924-1994), провідний вчений в галузі фізіології і біохімії тварин, доктор

- біологічних наук, професор (1982), академік УААН (1990), директор Інституту біології тварин НААН (1972-1993), заслужений діяч науки і техніки УРСР (1984)
- 9** 115 років тому народився **Юліан-Юрій ДОРОШ** (1909-1982), фотомитець, етнограф, краєзнавець, піонер української кінематографії в Галичині. Член Українського фотографічного товариства
- 16** 110 років тому народився **Любомир-Зенон БЕЧ** (псевдо «Л. Запорізький») (1924-1988), лікар, журналіст, громадський діяч, член пластового куреня ім. полк. Івана Богуна (співпрацював з підпільним Пластом та журналом «Вогні»), творець хроніки Пласту в Перемишлі, автор розвідки про участь пластунів у визвольних змаганнях. Репресований. Реабілітований у 1989 р.
- **100 років тому народився Орест КУПРАНЕЦЬ (1924-1988)**, церковний діяч, священник УГКЦ, василіянин, доктор філософії, педагог, письменник, історик церкви, довголітній редактор католицького журналу «Світло» (Канада); брав участь у перекладі Святого Письма українською мовою
 - 70 років тому народився **Ігор ПИЛАТЮК** (1954), скрипаль, диригент, педагог, культурний та громадський діяч, професор (2001), доктор філософії (2003); дійсний член, академік Національної академії мистецтв України (2017), ректор Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, народний артист України (1999)
- 17** 140 років тому народився **Костянтин БОГАЧЕВСЬКИЙ** (1884-1961), церковний і громадський діяч, митрополит Філадельфійської УГКЦ (1958-1961), доктор богослов'я; після прийняття сану (висвячений 1909 р.) префект, пізніше духівник Львівської семінарії, референт Львівської консисторії, капелан 30-го (львівського) піхотного полку на італійському фронті (1916-1917), за що був нагороджений «Духовним хрестом заслуг з мечами», віцеректор Перемишльської духовної семінарії (1918), Апостольський екзарх для українців США (1924), ініціатор допомоги потерпілим від Голодомору 1932-1933 рр. в УРСР серед українців США, ініціатор видання журналу «Ковчег» (1946-1956, м. Стемфорж), меценат
- 21** 65 років тому народилася **Галина ВДОВИЧЕНКО** (1959), письменниця, журналістка, членкиня PEN Ukraine
- 24** 110 років тому народився **Мирослав-Іван ЛЮБАЧІВСЬКИЙ** (1914-2000), єпископ УГКЦ, кардинал католицької церкви (1985), Верховний архієпископ Львівського предстоятеля УГКЦ (з вересня 1984 до 2000 року), релігійний і громадський діяч, доктор теології (1941), професор (1971). За М.-І. Любачівського греко-католикам УРСР було повернуто кафедральний собор св. Юра (1990),

здійснено перенесення останків Йосифа Сліпого з Рима до Львова й урочисто перепоховано у крипті собору св. Юра (серпень 1993 р.), відновлено і розвинуто структури УГКЦ, створено чотири нові єпархії, відновлено діяльність навчальних закладів (зокрема Львівську богословську академію, нині – УКУ), висвячено сотні священників, отримано дозвіл на поширення юрисдикції УГКЦ по всій території України

- 26** **100 років тому народився Мирослав МАРУСИН (1924-2009)**, церковний діяч, історик церкви, богослов, доктор, архієпископ УГКЦ, секретар Конгрегації Східних Церков (1982-2001)
- 27** 110 років тому народився **Богдан ЗАДОРОЖНИЙ (1914-2009)**, філолог-германіст, доктор філологічних наук (1964), засновник української школи історичного германського мовознавства, викладач кафедри німецької, англійської філології, професор Львівського державного університету ім. І. Франка (1965)
- 28** 110 років тому (1914) у Львові відбувся Другий краєвий здви́г товариств «Січ», «Сокіл», «Пласт», «Січові стрільці» та ін., присвячений 100-річчю від дня народження Т. Шевченка
- 15 років тому (2009) відкрито музей-меморіал «Тюрма на Лонцького» – Національний музей-меморіал жертв окупаційних режимів, який вивчає та експонує артефакти, пов'язані з утриманням в'язнів політичних режимів та їхнім знищенням

Цього місяця виповнюється

135 років (1889) з початку виходу у Львові науково-педагогічного журналу «Учитель» – органу Українського педагогічного товариства; його редакторами були Т. Грушкевич, І. Копач, В. Щурат, І. Юцишин, серед дописувачів – М. Грушевський, І. Франко, С. Ковалів, Г. Шерстюк та ін.

ЛИПЕНЬ

- 1** **125 років тому народився Тома ВОРОБЕЦЬ (1899-1986)**, лікар-фтизіатр, громадський діяч, член-засновник Українського лікарського товариства Північної Америки, член Української академії мистецтв і наук, автор наукових статей у галузі фтизіатрії, очільник відновленого в 1941 році Українського Червоного Хреста; був у лавах Українських січових стрільців і як хорунжий брав участь у боях за Львів (1917-1919). Після Другої світової війни емігрував до Німеччини, де був головою Української медично-харитативної служби (1945-1948), переїхав до США, де з 1954 р. очолював відділення хвороб легенів Ветеранського шпиталю у м. Давней (шт. Іллінойс)
- 4** 90 років тому народився **Петро ФРАНКО (1934)**, уродженець села Глиниці Яворівського району, дослідник, письменник, редактор, громадський діяч, учасник національно-визвольної боротьби, за що

15-річним юнаком у 1949 році був ув'язнений і засуджений на п'ять років особливих концентраційних таборів (Мордовія), реабілітований в 1991 р.; сеньйор Пласту, член комісії Львівської обласної ради з питань поновлення прав реабілітованих (з 1992 р.) та міжвідомчої комісії у справах увічнення пам'яті жертв війни та політичних репресій ЛОДА (з 1996 р.), член комітету з відновлення військового меморіалу Українських січових стрільців на Янівському кладовищі (1993), а також комітету зі спорудження військового меморіалу УГА на Личаківському кладовищі (1996), голова Львівського обласного товариства політв'язнів і репресованих (1992), Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих (2010-2015); співзасновник (1994) і член редакційної колегії журналу «Свобода народів» (1994-1997), член обласної редакційної колегії науково-документальних видань «Книга пам'яті», «Національна книга пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні», «Реабілітовані історією» (1994, 2008, 2009-2014); член редакційної колегії газети «Нація і держава» (1996-1999); почесний член Спілки офіцерів України (1997)

- 5 125 років тому народився **Павло ОДРЕХІВСЬКИЙ** (1899-1973), майстер різьби по дереву, основоположник династії різьбярів
- 6 175 років тому народився **Петро СКОБЕЛЬСЬКИЙ** (1849-1912), історик, педагог, гімназійний вчитель у Бродах і Львові, перекладач, редактор, консерватор пам'яток Східної Галичини (1901-1912)
- 7 120 років тому народився **Михайло МОРОЗ** (1904-1992), художник-експресіоніст, академік Римської академії св. Луки, доброволець УГА, асистент професора Олекси Новаківського в Художній школі, портретист Митрополичої капітули
- 120 років тому народився **Павло МУЗИКА** (1904-1991), діяч українського робітничого руху у Львові, воїн УГА, член УВО, ОУН
- 8 145 років тому народився **Іван БРИК** (1879-1947), громадський діяч, філолог-славіст, історик, педагог, професор Українського таємного університету у Львові, голова товариства «Просвіта», дійсний член НТШ
- 35 років (1989) з часу створення громадсько-культурного товариства «Лемківщина»
- 9 85 років від дня народження **Ігоря КАЛИНЦЯ** (1939), поета, прозаїка, правозахисника, одного з чільних представників так званої «пізньошістдесятницької» генерації і дисидентсько-самвидавного руху в Україні, політв'язень, лауреат Шевченківської премії (1992)
- 10 130 років тому народився **Петро ПОСТОЛЮК** (1894-1978), військовий і громадський діяч, чотар УГА, один зі засновників видавництва «Червона Калина» (1921), його директор (1922-1939)

- 120 років тому народилася **Дарія ВІТОШИНСЬКА-ДЗЕРОВИЧ** (1904-1988), фармацевтка, громадська діячка, членкиня управи Союзу українок
- 11-15** 80 років тому (1944) була утворена Українська головна визвольна рада (УГВР)
- 14** 130 років тому (1894) відбувся перший в українській історії футбольний матч між командами товариства «Сокіл» зі Львова і Кракова. Володимир Хомицький, який на 6-й хвилині відкрив рахунок, вважається автором першого офіційно визнаного гола в історії українського та польського футболу
- 15** 135 років тому народився **Максим МУЗИКА** (1889-1972), лікар-бактеріолог, професор Львівського медичного інституту, член УЛТ, дійсний член НТШ, чоловік художниці Ярослави Музики
- 21** 580 років (1444) з часу заснування селища Брюховичі; береги річки Брюхівчанки дозволили заселяти «кметям, хліборобам і корчмарям»
- 24** 145 років тому народився **Володимир ТЕМНИЦЬКИЙ** (1879-1938), громадсько-політичний діяч, правник, журналіст, видавець, дипломат, міністр закордонних справ УНР
- 27** **100 років тому народився Данило ДОВБОШИНСЬКИЙ (1924-2012)**, живописець, графік, педагог, завідувач кафедри живопису та графіки Львівського інституту прикладного і декоративного мистецтва, член Національної спілки художників України (1963), заслужений художник України
- 28** **100 років тому народився Володимир ОВСІЙЧУК (1924-2016)**, мистецтвознавець, професор Львівської національної академії мистецтв України, член-кореспондент Академії мистецтв України, лауреат академічної премії ім. І. Франка, лауреат Шевченківської премії (1994)

СЕРПЕНЬ

- 1** 170 років тому народився **Юліан МАКАРЕВИЧ** (1854-1936), живописець, дизайнер, реставратор
- 135 років тому народився **Корнило ЗАКЛИНСЬКИЙ** (1889-1966), педагог освітній і пластовий діяч, краєзнавець, фольклорист, літературознавець, перекладач, культурно-освітній діяч
- 110 років (1914) з часу заснування у Львові Головної Української ради, головою якої обрано Костя Левицького, державного діяча, публіциста, юриста, історика
- **100 років тому народився Михайло БІЛАС (1924-2016)**, майстер декоративно-ужиткового мистецтва, митець текстилю, гобелена, експозиціонер, головний художник будинків моди (Львів, Харків, Київ), член Спілки художників України (1967), народний художник України (1967)

- 6 110 років (1914) з часу утворення у Львові Легіону Українських січових стрільців
- 8 110 років тому народився **Олександр ГАЙ** (1914-2000), актор театру ім. М. Заньковецької (з 1947 р.), лауреат Шевченківської премії (1971), народний артист УРСР (1956), СРСР (1977)
- 9 **125 років тому народився Ілля ВИТАНОВИЧ (1899-1973)**, професор, економіст, історик українського кооперативного руху, воїн УГА, дійсний член НТШ
- 10 40 років тому народився **Любко ДЕРЕШ** (1984), письменник, публіцист
- 14 110 років тому народився **Роман ЛИСКО** (1914-1949), блаженний священномученик УГКЦ (2001), репресований за звинуваченням у зв'язках з ОУН
- 15 380 років (1644) з часу завершення відбудови церкви святої Параскеви П'ятниці ПЦУ у Львові біля підніжжя Замкової гори
- 130 років тому народився **Омелян СТОЦЬКИЙ** (1894-1979), першовідкривач східницького родовища мінеральних вод, дослідник, педагог
- 19 **100 років тому народилася Надія-Анна МУДРА (псевдо «Оксана») (1924-2013)**, учасниця національно-визвольного руху, громадська діячка, племінниця І. Крип'якевича, членкиня юнацтва ОУН. Засуджена у 1947 р. за допомогу УПА. Була секретарем Львівського клубу політв'язнів та репресованих ім. М. Сороки (1990-1997), секретарем Всеукраїнської ліги українських жінок (1995-2008). Друкувалася у часописах, розшифровувала аудіозапис спогадів Г. Дидик та опублікувала їх у «Дзвоні», оформила заставки до розділів альманаху творчості колишніх політв'язнів «Біль» (редактор М. Дубас). Упорядкувала біографічний довідник «Українська жінка у визвольній боротьбі 1940-1950 рр.»
- 20 140 років тому народився **Омелян КОВЧ** (1884-1944), греко-католицький священник-місіонер, ісповідник, капелан УГА, громадський діяч, патріот, праведник України (1999), блаженний священномученик (2001), покровитель душпастирів УГКЦ (2009). Помер в 1944 р. (59 років) у німецькому концтаборі Майданек (Польща)
- 95 років тому народилася **Даниїла БАЙКО** (1929-2019), співачка (мецо-сопрано), педагог, лауреатка Шевченківської премії (1976, у складі тріо сестер Байко), народна артистка України (1979)
- 21 170 років тому народився **Іван БІБЕРОВИЧ** (1854-1920), актор, режисер, директор театру товариства «Руська бесіда» у Львові
- 23 110 років тому народився **Михайло ПАЛІДОВИЧ** (1914-1944), громадсько-політичний діяч, ідеолог ОУН, секретар Президії III Великого Збору ОУН, близький соратник генерала Романа Шухевича, головний редактор журналу «Ідея і чин», публіцист

- **100 років** тому народилася **Софія Караффа-КОРБУТ (1924-1996)**, художниця-граверка, графік, ілюстраторка
- 25** **250 років** тому народився **Михайло ЛЕВИЦЬКИЙ (1774-1858)**, церковний діяч, префект Львівської духовної семінарії, викладач богослов'я у Львівському університеті, митрополит Галицький і архієпископ Львівський, перший кардинал УГКЦ
- 26** **75 років** тому народився **Богдан ЧЕПУРКО (1949)**, письменник есеїст, критик, культуролог, лауреат Всеукраїнської премії «Благовіст» (2000), обласної премії ім. М. Шашкевича
- 27** **90 років** тому народився **Володимир ЛУЧУК (1934-1992)**, поет, перекладач, лауреат премії ім. Лесі Українки
- 29** **155 років** тому народився **Мирон ТАРНАВСЬКИЙ (1869-1938)**, полководець, головнокомандувач, генерал-чотар УГА
- **65 років** тому народилася **Марія ЯКУБОВСЬКА (МАТКОБОЖИК) (1959)**, поетеса, прозаїк, критик, літературознавиця, доцентка Української академії друкарства, голова Львівської організації НСПУ (2006-2011), лауреатка премії ім. Б. Лепкого (2007)

ВЕРЕСЕНЬ

- 1** **135 років** тому народилася **Ольга БАСАРАБ (1889-1924)**, діячка громадсько-політичного руху в Галичині, одна з організаторок жіночих відділів Пласту в Галичині, членкиня УВО, Союзу українок
- 11** **145 років** тому народився **Іван КОССАК (1879-1927)**, громадський діяч, письменник, публіцист, голова товариства «Сокіл», воїн легіону УСС, УГА
- 23** **140 років** тому народився **Яким ЯРЕМА (1884-1964)**, філософ, літературознавець, професор Українського високого педагогічного інституту в Празі, дійсний член НТШ
- **90 років** тому народився **Микола ІЛЬНИЦЬКИЙ (1934)**, літературознавець, критик, поет, перекладач, професор ЛНУ ім. І. Франка, член-кореспондент НАН України, дійсний член НТШ
- 24** **130 років** тому народився **Роман КУПЧИНСЬКИЙ (1894-1976)**, письменник, журналіст, критик, композитор, автор стрілецьких пісень, старшина легіону УСС та УГА, громадський діяч

Цього місяця вивірюється

- 30 років (1994)** з часу виходу у Львові краєзнавчого часопису «Галицька брама», редактор – Олександр Шишка

ЖОВТЕНЬ

- 1** **35 років (1989)** з часу відкриття Музично-меморіального музею Соломії Крушельницької у Львові

- 3 145 років тому народився **Володимир ДОРОШЕНКО** (1879-1963), літературознавець, перекладач, бібліограф, директор бібліотеки НТШ у Львові (1937-1944), громадсько-політичний діяч
- 5 30 років (1994) з часу створення Державного історико-культурного заповідника «Густань» (с. Урич Стрийського р-ну)
- 7 90 років тому народився **Юліан КОРДІЯК** (1934-2000), журналіст, телекоментатор, директор відділення Олімпійського комітету України у Львівській області (1995-2000), науковець
- 15 65 років тому (1959) у Мюнхені від рук агента КДБ Богдана Сташинського загинув провідник ОУН Степан Бандера
- 19 65 років тому народилася **Світлана АНТОНИШИН** (1959-2023), поетеса, прозаїк, критик, лауреатка премії «Благовіст» (1997) та премії ім. М. Шашкевича (2006)
- 21 130 років тому народилася **Олена ФЕДАК-ШЕПАРОВИЧ** (1894-1982), редакторка, журналістка, громадська діячка, представниця Червоного Хреста в уряді ЗУНР, співзасновниця Союзу українок у Львові, членкиня проводу Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО)
- 35 років (1989) з часу відновлення діяльності Наукового товариства ім. Т. Шевченка (НТШ) у Львові
- 24 240 років (1784) з часу заснування найстарішої гімназії з українською мовою викладання, заснованої за розпорядженням цісаря Йозефа II у Львові (нині – Львівська академічна гімназія при НУ «Львівська політехніка»)
- 25 70 років тому народився **Орест ГОЛУБЕЦЬ** (1954), мистецтвознавець, професор кафедри дизайну та основ архітектури Інституту архітектури НУ «Львівська політехніка», завідувач кафедри художньої кераміки Львівської академії мистецтв, член-кореспондент Національної академії мистецтв України
- 29 **100 років тому народився Збігнев ГЕРБЕРТ** (1924-1998), польський поет, есеїст, драматург, уродженець Львова
- 30 60 років (1964) з часу відкриття у Львові пам'ятника Іванові Франку авторства скульпторів Валентина Борисенка, Дмитра Крвавича, Еммануїла Миська, Василя Одрехівського, Якова Чайки, архітектора Андрія Шуляра

ЛИСТОПАД

- 1 85 років тому народився **Федір СТРИГУН** (1939), режисер, актор, художній керівник, режисер-постановник Львівського національного академічного українського драматичного театру ім. М. Заньковецької, член-кореспондент Академії мистецтв України, народний артист України, лауреат Шевченківської премії (1978)

- 70 років тому народився **Роман КУШНІР** (1954), вчений в галузі механіки, професор, директор Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. Підстригача, дійсний член НАН України
- 3 110 років тому народилася **Катерина ЗАРИЦЬКА** (1914-1986), учасниця українського національно-визвольного руху, членкиня Пласту, ОУН, зв'язкова генерала Романа Шухевича, організаторка і керівниця Червоного Хреста, дружина Михайла Сороки
- 4 125 років тому народився **Маркіян ДЗЕРОВИЧ** (1899-1967), лікар, церковний та громадський діяч, публіцист, редактор, репресований НКВС
- 8 135 років тому народився **Дмитро ІСАЄВИЧ** (1889-1973), педагог, публіцист, журналіст, економіст, громадсько-політичний діяч
- 110 років тому народився **Дмитро МАЇВСЬКИЙ** (1914-1945), (псевда «Косар», «Сонар», «Тарас», «Марченко», «Крига»), член бюро Проводу ОУН; головний редактор органу ОУН «Ідея і чин» (1942, 1944-1945), «За самостійність України», «Молода Україна», один з ініціаторів створення Антибільшовицького блоку народів та Української головної визвольної ради, військово-політичний діяч ОУН, публіцист
- 90 років тому народилася **Роксоляна ЗОРІВЧАК** (1934-2018), доктор філологічних наук, професорка (1989); член Вченої (з 1994 р.), член і заступниця голови Науково-технічної (з 1998 р.) рад ЛНУ ім. І. Франка; дійсний член НТШ (1992), академік Академії наук вищої школи України (1993), член Національної спілки письменників України (1997), відмінник освіти України (2002), заслужений працівник освіти України (2005), лауреатка літературної премії ім. Г. Кочура (2011) і премії «Ars Trans lations» (2013), заслужений професор ЛНУ ім. І. Франка (2016)
- 65 років тому народився **Олесь ДЯК** (1959), поет; син громадсько-політичного діяча, дисидента, націоналіста, в'язня радянських концтаборів, члена-засновника Українського національного фронту Михайла Дяка; автор і виконавець власних пісенних творів у жанрі співаної поезії та популярної музики, очільник мистецької агенції «Свіча фонд», лауреат першого фестивалю «Червона рута» (1989), лауреат премії імені Героя України Степана Бандери, заслужений діяч мистецтв України (2017), член НСПУ (1995), голова Львівської організації Національної спілки письменників України (з 2021 р.)
- 10 35 років (1989) з часу створення Львівського регіонального суспільно-культурного товариства «Надсяння»
- 16 135 років тому народився **Ярослав ДУДИКЕВИЧ** (1889-1956), громадсько-політичний діяч, старшина УГА, політв'язень комуністичних тюрем, адвокат, ініціатор будівництва повітового

Народного дому, голова філії Бібрецького повітового товариства «Просвіта» (1925-1939)

- 18** **100 років тому народилася Любомира ЯРОСЕВИЧ (1924-2007)**, музикознавиця, педагог, доцентка Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка (нині – Львівська національна музична академія ім. М. Лисенка)
- 21** **170 років тому народився Василь ЯВОРСЬКИЙ (1854-1926)**, юрист, громадсько-політичний діяч, видавець, меценат, почесний член «Просвіти»
- 23** **120 років тому народився Роман САВИЦЬКИЙ (1904-1974)**, педагог, поет, композитор
- 25** **140 років тому народився Іван КАЛИНОВИЧ (1884-1927)**, бібліограф, видавець, перекладач, громадський діяч, член НТШ
- 29** **65 років тому народилася Наталія ІВАНИЧУК (1959)**, перекладачка з німецької, норвезької та шведської мов, викладачка норвезької мови ЛНУ ім. І. Франка
- 30** **50 років тому народилася Галина КРУК (1974)**, поетеса, літературознавиця, перекладачка, лауреатка літературної премії імені Богдана-Ігоря Антонича «Привітання життя», премії «Гранослов» та видавництва «Смолоскип» (всі – 1997 р.)

Цього місяця виповнюється

- 85 років (1939)** з часу створення Центрального державного історичного архіву давніх актів міста Львова (магістрату), Державного архіву у Львові та низки відомчих організаційних і приватних архівів

ГРУДЕНЬ

- 1** **130 років тому народився Юліан ГОЛОВІНСЬКИЙ (1894-1930)**, військовий і політичний діяч, сотник УГА, співорганізатор УВО, крайовий комендант УВО і творець легендарної «Летючої бригади», крайового провідника ОУН (1930)
- 3** **125 років тому народився Михайло ДРАГАН (1899-1952)**, мистецтвознавець, художник
- 6** **170 років тому народився Іларій ОГОНОВСЬКИЙ (1854-1929)**, філолог, перекладач, викладач Академічної гімназії у Львові
- 8** **140 років тому народився Юліан ОПЛЬСЬКИЙ (Юрій Рудницький) (1884-1937)**, письменник і педагог
- 40 років тому народився Ростислав ВИСОЧАН (1984)**, священник, пластун, учитель, духівник молодіжних організацій, військовий капелан ЗСУ в новітній російсько-українській війні
- 10** **65 років тому народився Василь ГАБОР (1959)**, письменник, літературознавець, кандидат філологічних наук, упорядник серії «Приватна колекція» видавництва «Піраміда», лауреат премій імені родини Куриласів та літературної премії імені Лесі та Петра Ковалевих

- 12** 100 років тому народився **Іван ДЕНИСЮК (1924-2009)**, літературознавець, фольклорист, франкознавець, професор Львівського державного університету ім. І. Франка, заслужений діяч науки і техніки України (2006), дійсний член НТШ
- 14** 140 років тому народився **Миколай ЧАРНЕЦЬКИЙ (1884-1959)**, церковний діяч УГКЦ, редемпторист, єпископ, священномученик і блаженний УГКЦ, репресований
- 19** 90 років тому народився **Володимир ВУЙЦИК (1934-2002)**, вчений-архівіст, історик мистецтва, дослідник Львова, член НТШ
- 22** 130 років тому народився **Степан РПЕЦЬКИЙ (1894-1986)**, правник, публіцист, редактор, видавець, громадсько-політичний діяч
- 24** 180 років тому народився **Євген ЖЕЛЕХІВСЬКИЙ (1844-1885)**, педагог, лексикограф, фольклорист, громадський діяч, співзасновник товариства «Просвіта» у Львові
- 40 років (1984) з часу заснування народного академічного камерного хору «Антей» у Львові
- 26** 125 років тому народився **Іван ЗЯТИК (1899-1952)**, священник-редемпторист, блаженний священномученик УГКЦ, протоігумен отців-редемптористів, генеральний вікарій Львівської архієпарії УГКЦ, репресований
- 27** 120 років тому народився **Ярослав ЦУРКОВСЬКИЙ (1904-1995)**, психолог, громадський діяч, літератор, доктор філософії, засновник теорії психічної контрольності, винахідник контролографа
- 28** 90 років тому народився **Михайло КОСІВ (1934)**, громадсько-політичний діяч, народний депутат України I-IV скликань, член НРУ; літературознавець, мистецтвознавець, історик, член СПУ
- 31** 175 років тому народився **Юзеф МЕРУНОВИЧ (1849-1912)**, протомедик Галичини, професор гігієни і стоматології Львівського університету, президент Львівського лікарського товариства
- 145 років тому народився **Йосип ПЕЛЕНСЬКИЙ (1879-1957)**, історик, мистецтвознавець, професор, дійсний член НТШ
 - 90 років тому народилася **Марія КРУШЕЛЬНИЦЬКА (1934)**, піаністка, педагог, професорка Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка (1991), громадська діячка, народна артистка України (2005), дійсний член НТШ

ЦЬОГО РОКУ ВИПОВНЮЄТЬСЯ

- 860 років** (1164) з часу першої писемної згадки про місто Жидачів. У документах XIV-XVII ст. назва міста звучить як Зудеч, Зудачів, Судахів, Зідачів, Зудечів
- 675 років** тому (1349) центр Львова було перенесено на південь міста – нинішня площа Ринок
- 650 років** (1374) з часу першої згадки про місто Добромиль (Самбірський р-н)
- 650 років** тому (1374) було засновано місто Хирів (Самбірський р-н)
- 630 років** тому (1394) було засновано місто Ходорів (Стрийський р-н)
- 620 років** (1404) з часу надання магдебурзького права місту Мостиська (Яворівський р-н)
- 615 років** (1409) з часу першої згадки про село Сихів (нині – жилловий масив Львова)
- 600 років** (1424) з часу надання магдебурзького права місту Сокалю (Червоноградський р-н)
- 555 років** (1469) з часу першої згадки про місто Трускавець (Дрогобицький р-н)
- 470 років** (1554-1556) з початку будівництва у Львові Порохової вежі – єдиної оборонної вежі, яка збереглася до наших днів
- 440 років** (1584-1589) з часу спорудження замку Острозьких у Старому Селі (Львівський р-н) – пам'ятки архітектури
- 410 років** (1614) з часу заснування у Львові монастиря жіночого ордена св. Бригіди (з 1785 р. в ньому знаходилася в'язниця «Бригідки»)
- 390 років** (1634) з часу спорудження у Львові костелу і монастиря ордена кармелітів босих; у 1990 році бароковий комплекс було передано отцям-студитам УГКЦ, нині це храм Святого Архістратига Михаїла
- 390 років** тому (1634) було закінчено будівництво Золочівського замку – нині пам'ятки історії і культури національного значення, музею-заповідника відділу Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Возницького
- 360 років** тому (1654) козаками Б. Хмельницького збудовано церкву Пресвятої Трійці у Львові на вул. Садибній, 1 а на Сихові. Унікальність храму в тому, що це єдина автентична дерев'яна церква у місті
- 300 років** (1724) з часу спорудження в Крехові церкви св. Параскевії (Львівський р-н)

- 250 років** тому народився **Антоній ЛАНГЕ** (1774-1842), живописець, графік, театральний художник, найвідоміший пейзажист Галичини, член Наукового товариства при Національному інституті ім. Оссолінських
- 180 років** (1844) з часу заснування першої в Україні Вищої технічної школи у Львові (нині – Національний університет «Львівська політехніка»)
- 180 років** (1844) з часу заснування бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка»
- 180 років** тому народився **Михайло ПОДОЛИНСЬКИЙ** (1844-1894), громадський діяч, журналіст, педагог, літературний критик, перекладач, один зі засновників і голова (1868-1869) товариства «Січ» у Відні
- 175 років** (1849) з часу заснування однієї з найстаріших і найбагатших культурно-освітніх установ Галичини – Русько-народного інституту «Народний дім» (1849-1939) (нині – Будинок офіцерів)
- 165 років** тому народився **Северин БОРАЧОК** (1859-1923), громадський діяч, священник УГКЦ, один із засновників економічних товариств Стрийщини й Жидачівщини
- 165 років** тому народився **Лев ГОРАЛЕВИЧ** (1859-1920), громадський діяч, священник УГКЦ, діяч українського кооперативного руху в Галичині, співорганізатор Маслосоюзу
- 160 років** тому народилася **Марія БЛЕЦЬКА** (1864-1937), педагог, очільниця інституту св. Ольги у Львові (1899-1922); співорганізаторка першої приватної восьмирічної школи ім. Т. Шевченка у Львові (1898), викладачка української мови, а згодом керівниця цієї школи (до 1908 р.); активна учасниця жіночого руху в Галичині, який відстоював рівноправність жінок в Галицькому сеймі; голова Союзу українок (1921-1922) та Українського товариства опіки над інвалідами (1925-1926). Співпрацювала з К. Малицькою, втілювала ідеї Н. Кобринської
- 150 років** тому народився **Станіслав ЗАРЕВИЧ** (1874-1931), мистецтвознавець, колекціонер, працівник національного музею ім. Короля Яна III (нині – Львівський історичний музей)
- 145 років** тому (1879) закладено парк Кілінського у Львові (нині – Стрийський парк), який на початку ХХ століття був визнаний одним з найгарніших парків Європи

- 135 років** (1889) з часу заснування старійшиною (сеньйором) Ставропігії істориком І. Шараневичем Музею Ставропігійського інституту у Львові на основі археологічно-бібліографічної виставки 1888-1889 рр., присвяченої 900-річчю хрещення Русі
- 130 років** з початку виходу в світ літературно-художнього та громадсько-політичного часопису «Житє і слово» (1894-1897) за редакцією І. Франка, який з Вісника літератури, історії і фольклору перетворився на осередок громадського життя Галичини (з 1896 р.)
- 125 років** (1899) з часу заснування у Львові з ініціативи Михайла Грушевського акційного товариства «Українсько-Руська видавнича спілка»
- 110 років** тому народилася **Марія КОС** (1914-1934), діячка УВО, ОУН, очільниця жіночої бойово-розвідувальної п'ятірки ОУН (Катерина Зарицька, Дарія Гнатківська, Віра Свенціцька та Олена Недзвецька). Уродженка м. Угнева (Червоноградський р-н)
- 85 років** (1939) з часу заснування бібліотеки Львівського торговельно-економічного університету
- 85 років** (1939) з часу реорганізації медичного факультету Львівського університету у Львівський державний медичний інститут (нині – Львівський національний медичний університет ім. Д. Галицького)
- 85 років** (1939) з часу заснування бібліотеки Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького
- 85 років** тому (1939) на базі Академії ветмедицини, створеної в 1897 р. з школи ветеринарії, відкрито Львівський ветінститут (нині – Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. Гжицького)
- 85 років** (1939) з часу заснування Львівського обласного академічного музично-драматичного театру ім. Ю. Дрогобича

ПАМ'ЯТНІ ДНІ, ДАТИ, СВЯТА, ПОДІЇ УКРАЇНИ

СІЧЕНЬ

- 1 Всесвітній день миру
- 12 День українського політв'язня
- 20 День Автономної Республіки Крим
- День вшанування пам'яті захисників
Донецького аеропорту
- 22 День Соборності України
- 24 День зовнішньої розвідки України
- 27 Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
- 29 День пам'яті Героїв Крут (1918)

ЛЮТИЙ

- 15 День вшанування учасників бойових дій на території
інших держав
- 16 День військового журналіста України
- 19 День державного герба України
- 20 День Героїв Небесної Сотні
- 21 Міжнародний день рідної мови
- 24 Початок війни Росії проти України
- 26 День кримського спротиву російській окупації

БЕРЕЗЕНЬ

- 9-10 Шевченківські дні
- 14 День українського добровольця
- 25 День Служби безпеки України
- 26 День Національної гвардії України
- 27 Всесвітній день театру

КВІТЕНЬ

- 12 День працівників ракетно-космічної галузі України
- Міжнародний день польоту людини в космос
- 17 День пожежної охорони
- 18 День пам'яток історії та культури
- Міжнародний день пам'яток і визначних місць
- 20 День вдячності волонтерам
- 23 Всесвітній день книги й авторського права
- 26 Міжнародний день пам'яті про Чорнобильську
катастрофу
- 30 День прикордонника України

ТРАВЕНЬ

- 4 День міста Львова (*перша субота місяця*)
- 5 День фахівців цивільно-військового співробітництва ЗСУ
- 6 День піхоти
- 8 День пам'яті та перемоги над нацизмом
у Другій світовій війні 1939-1945 років
- 9 День Європи
- 12 День матері (*друга неділя місяця*)
- Міжнародний день медичної сестри
- 15 Міжнародний день сім'ї
- 16 День вишиванки (*третій четвер місяця*)

- 18 День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу
- День резервіста України
 - Міжнародний день музеїв
 - День науки в Україні (*третя субота місяця*)
- 19 День пам'яті жертв політичних репресій (*третя неділя місяця*)
- 23 День Героїв
- День морської піхоти України
- 24 День слов'янської писемності і культури
- 25 День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження (*остання субота місяця*)
- 28 Всеукраїнський день краєзнавства
- 29 Міжнародний день миротворців

ЧЕРВЕНЬ

- 1 Міжнародний День захисту дітей
- 4 День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України
- 13 День звільнення Маріуполя від проросійських терористів (у 2014 році)
- 16 День батька (*третя неділя місяця*)
- 22 День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні
- 28 **День Конституції України**
- 30 День молодіжних та дитячих громадських організацій (*остання неділя місяця*)

ЛИПЕНЬ

- 4 День Національної поліції України
- 5 День звільнення Слов'янська від проросійських терористів (у 2014 році)
- День звільнення Краматорська від проросійських терористів (у 2014 році)
- 7 День Військово-морських сил Збройних сил України (*перша неділя місяця*)
- 8 День родини
- 15 **День Української Державності**
- День українських миротворців
- 28 День хрещення Київської Русі-України (День державності)
- 29 День Сил спеціальних операцій Збройних сил України

СЕРПЕНЬ

- 4 День Повітряних сил Збройних сил України (*перша неділя місяця*)
- 8 День військ зв'язку
- 12 День молоді
- 23 День Державного Прапора України
- 24 **День Незалежності України**
- 29 День пам'яті захисників України
- 31 День авіації (*остання субота місяця*)

ВЕРЕСЕНЬ

- 1 День знань
- 4 Над будинком Верховної Ради України 1991 року було піднято жовто-блакитний прапор
- 7 День воєнної розвідки України
- 8 День пам'яті українців – жертв примусового виселення з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1944-1951 роках (*друга неділя місяця*)
- День танкістів (*друга неділя місяця*)
- 17 День працівників цивільного захисту України (День рятівника)
- 21 День миру в Україні
- 22 День партизанської слави
- 30 Всеукраїнський день бібліотек

ЖОВТЕНЬ

- 1 **День захисників і захисниць України**
- Міжнародний день осіб похилого віку
- День ветерана
- 6 День територіальної оборони України (*перша неділя місяця*)
- День працівників освіти (*перша неділя місяця*)
- 14 Свято Покрова Пресвятої Богородиці
- День українського козацтва
- 27 День української писемності та мови
- 28 День визволення України від фашистських загарбників

ЛИСТОПАД

- 1 Утворено Західноукраїнську Народну Республіку
- 3 День ракетних військ і артилерії
- 9 Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва
- 16 День працівників радіо, телебачення та зв'язку
- 18 День сержанта Збройних сил України
- 21 День Гідності та Свободи
- День Десантно-штурмових військ Збройних сил України
- 23 День пам'яті жертв голодоморів (*четверта субота місяця*)
- 30 День радіотехнічних військ Повітряних сил України

ГРУДЕНЬ

- 1 Річниця Всеукраїнського референдуму 1991 року, на якому 90,32 % громадян висловилися за Незалежність України
- 5 Міжнародний день волонтера
- 6 День Збройних сил України
- 8 День благодійництва (*друга неділя місяця*)
- 12 День Сухопутних військ України
- 14 День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
- 22 День енергетика
- День працівників дипломатичної служби